Datblygu dulliau integredig i gefnogi dysgu cyfunol ar gyfer agor ysgolion yn raddol o dymor yr hydref 2020

Mehefin 2020

Consortia Gwella Ysgolion Rhanbarthol
Regional School Improvement Consortia

Estyn

Consortiwm Canolbarth y De
Central South Consortium
Gwasanaeth Addysg ar y Cyd
Joint Education Service

EAS
Education Achievement Service for South East Wales
Gwasanaeth Cyflawni Addysg i De Ddwyrain Cymru

ERW
Ein Rhanbarth ar Waith
Education through Regional Working

GwE

Cyflwyniad

Ar y 3ydd o Fehefin cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LlC) y bydd ysgolion yn cael eu hagor yn raddol o 29 Mehefin i roi cyfle i bob disgybl "ailgydio, dal i fyny a pharatoi." Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Canllawiau ar Ddysgu (https://llyw.cymru/diogelu-addysg-canllawiau-ar-ddysgu-dros-dymor-yr-haf) er mwhyn rhoi cyngor i ysgolion a lleoliadau am weddill tymor yr haf hwn ac i gefnogi ymarferwyr wrth iddynt baratoi ar gyfer tymor yr hydref.

Mae'r canllawiau a ddarparwyd gan LlC yn rhoi hyblygrwydd sylweddol i ysgolion weithredu eu barn broffesiynol o ran sut y byddant yn cynllunio eu cynnig ar gyfer eu disgyblion. Nawr mae gan ysgolion fframwaith amlinellol ar gyfer cynllunio addysgu a dysgu am weddill tymor yr haf a thymor yr hydref 2020.

Mae'r canllawiau yn cefnogi ysgolion wrth iddynt ail-werthuso dysgu ar gyfer y dyfodol rhagweladwy mewn ymateb i ystod o heriau:

- Cefnogi dysgwyr i ddychwelyd at 'ffitrwydd dysgu'.
- Datblygu dysgu sy'n caniatáu i ddysgwyr barhau i wneud cynnydd.
- Sicrhau bod dysgu yn yr ysgol a dysgu o bell wedi eu cydlynu ar gyfer dysgwyr.
- Datblygu dysgu priodol tra bod gofynion cwricwlwm presennol wedi eu datgymhwyso*.
- Defnyddio ethos, egwyddorion ac arweiniad y Cwricwlwm i Gymru newydd fel modd o gefnogi'r heriau presennol, yn hytrach na'i fod yn faich ychwanegol.
- Annog ymarferwyr i ddefnyddio a datblygu eu barn broffesiynol i roi'r budd gorau i ddysgwyr.

**Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau bod y Cwricwlwm Sylfaenol wedi ei ddatgymhwyso dros dro [dolen:https://llyw.cymru/datganiad-ysgrifenedig-creu-hyblygrwydd-i-ysgolion-lleoliadau-datgymhwysor-cwricwlwm-sylfaenol]. I ddechrau, bydd yr hysbysiad hwn yn berthnasol am gyfnod o fis o 22 Mehefin hyd at 21 Gorffennaf. Bydd y Gweinidog Addysg yn adolygu hyn, yng ngoleuni'r cyngor iechyd cyhoeddus a'r trefniadau gweithredu ar gyfer ysgolion a lleoliadau, yn ystod gweddill tymor yr haf. Bydd Llywodraeth Cymru yn egluro'r disgwyliadau ar gyfer tymor yr hydref maes o law. Bydd Llywodraeth Cymru'n egluro'r disgwyliadau ar gyfer tymor yr hydref maes o law.*

Agor ysgolion yn raddol

Effaith gyffredinol effaith arweiniad LlC yw ei gwneud yn ofynnol i ysgolion i gynllunio i ailagor mewn tri cham:

1. Tymor yr haf 2020

Bydd ysgolion yn ailagor o 29 Mehefin i roi cyfle i bob disgybl "ailgydio, dal i fyny a pharatoi." Mae'r sail ar gyfer cynllunio'n eglur a dylai ganolbwyntio ar:

- Gefnogi iechyd a lles dysgwyr a staff
- Dal i fyny gyda dysgwyr i sicrhau fod ganddynt 'ffitrwydd dysgu' a'u bod yn barod ar gyfer y cam nesaf. Bydd trosglwyddo esmwyth yn allweddol
- Sefydlu a phrofi trefniadau ar gyfer ailagor yn rhannol

- Magu hyder teuluoedd
- Paratoi ar gyfer tymor yr hydref, y trefniadau ailagor yn rhannol ac addysgu a dysgu

2. Tymor yr hydref 2020

- Dull dysgu cyfunol effeithiol fel rhan o'r normal newydd

3. Rywbryd yn ystod y flwyddyn academaidd nesaf, gallai ysgolion ddychwelyd i fod yn gwbl agored i'r holl ddisgyblion.

Nod

Gan adeiladu ar y canllawiau dysgu a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru [https://llyw.cymru/diogelu-addysg-canllawiau-ar-ddysgu-dros-dymor-yr-haf], mae'r arweiniad hwn yn nodi'r arfer gorau a'r dulliau dysgu cyfunol gorau i gefnogi ymarferwyr. Dylai lleoliadau ac ysgolion adeiladu ar eu strategaethau dysgu o bell, a bydd angen iddynt gael mynediad at gefnogaeth gan gonsortia rhanbarthol ac awdurdodau lleol wrth iddynt ddatblygu eu dulliau dysgu cyfunol.

Egwyddorion sylfaenol

Bydd lleoliadau ac ysgolion ar wahanol gamau wrth ddatblygu eu cefnogaeth ar gyfer cyfuno dysgu yn yr ysgol a dysgu o bell a bydd eu dull yn amrywio yn ôl eu cyd-destun a'u gallu. Bydd pob lleoliad ac ysgol yn ymateb i'r gofynion ar sail ei asesiad risg, cynhwysedd y safle, argaeledd staff, nifer y dysgwyr a pha mor aml y gallant fynychu'r sefydliad yn ddiogel. Dylid seilio'r cynllunio ar ganllawiau sy'n seiliedig ar yr hyn sy'n gweithio orau mewn dysgu cyfunol.

Nid yw'r egwyddorion a'r cyngor sylfaenol canlynol yn ceisio disodli'r arfer effeithiol sy'n bodoli, ond gallant helpu i'w fireinio a'i ddatblygu ymhellach:

- Hyrwyddo lles dysgwyr a staff i barhau'n flaenoriaeth allweddol
- Dylid canolbwyntio ar 'ffitrwydd dysgu'r' disgyblion a chefnogi eu cynnydd a'u camau nesaf nid lefel cyrhaeddiad neu weithgareddau dal i fyny.
- Dylid cynllunio pob profiad ar sail anghenion y dysgwyr yn hytrach na cheisio parhau â'r trefniadau arferol. Mae datgymhwyso'r Cwricwlwm Cenedlaethol wedi galluogi'r dull hwn.
- Bydd angen cynllunio a darparu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr CA4 a CA5 o amgylch mewnbwn pwnc-benodol. Gallai'r trefniadau ar gyfer Blwyddyn 10 a Blwyddyn 13 fod yn wahanol i'r rhai ar gyfer disgyblion eraill yr ysgol er mwyn ymateb i'r heriau o'u paratoi nhw ar gyfer arholiadau 2020-2021. Nid yw'r cyngor allweddol gan Cymwysterau Cymru ar unrhyw newidiadau i ddyfarniadau TGAU a Safon Uwch er llywio'r cynllunio ar gyfer cyfres arholiadau haf 2021 wedi'i ddarparu hyd yma a bydd angen i ysgolion ymateb yn unol â hynny pan fydd hwn ar gael.
- Dylai'r cyfuniad o addysg yn yr ysgol a dysgu o bell gael ei yrru gan yr un cwricwlwm, h.y. mae angen i'r ddwy elfen gefnogi ei gilydd yn hytrach na gweithio ochr yn ochr.
- Dylid defnyddio dibenion ac egwyddorion y Cwricwlwm i Gymru newydd i gefnogi dysgu. Mae'r hyblygrwydd presennol sydd ar gael i ysgolion wrth benderfynu ar eu blaenoriaethau dysgu ar gyfer carfannau o ddysgwyr yn gyfle go iawn i wneud hyn. Efallai bydd arweinwyr ysgolion ac athrawon yn dymuno ystyried Pedwar Diben y Cwricwlwm i Gymru newydd ac fe allai'r arweiniad '*Cynllunio eich Cwricwlwm*' fod yn fan cychwyn defnyddiol.

Cefnogi athrawon sy'n cydweithio o fewn timau ac adrannau i ystyried y cynnig cyfannol i ddysgwyr gan gynnwys y profiadau dysgu ehangach. Efallai y bydd cyfle i adeiladu ar y sgiliau newydd y mae staff

- wedi'u datblygu dros y ddeufis diwethaf, yn cynnwys gweithio'n fwy creadigol a datblygu sgiliau digidol.
- Y nod yw lefel uchel o degwch a chydraddoldeb mynediad ar draws yr ystod o grwpiau blwyddyn. Fodd bynnag, dylid ystyried y ffordd orau o flaenoriaethu cefnogi disgyblion nad ydynt wedi ymgysylltu'n rheolaidd hyd yma a'r dysgwyr hynny ag ADY, er mwyn sicrhau nad yw'r bwlch yn lledu. Dylai ysgolion hefyd gofio sut maen nhw'n cefnogi dysgwyr i drosglwyddo rhwng cyfnodau allweddol.
- Yn ôl disgresiwn y pennaeth a'r staff ysgol y penderfynir defnyddio 'ffrydio byw' fel rhan o'r ddarpariaeth gyfunol. Os bydd ysgol yn cynnwys ffrydio byw yn ei model dysgu cyfunol, dylid sicrhau bod y ddarpariaeth yn cydymffurfio â'r arweiniad cenedlaethol ac unrhyw ofynion lleol eraill.
- Dylai'r model dysgu o bell cyfredol esblygu i sicrhau bod cyswllt wyneb yn wyneb [ac unrhyw ffrydio byw, os yw'n briodol] yn atgyfnerthu ac yn cyfoethogi'r gwaith y mae dysgwyr yn ei gwblhau gartref, fel bod darpariaeth ddi-dor ar gael.
- Dylai lleoliadau ac ysgolion achub ar y cyfle i fyfyrio ar y dysgu o bell hyd yma, gan nodi'r hyn a weithiwyd yn dda, pa ddysgu sydd wedi digwydd a beth yw rôl rhieni / gofalwyr yn y dyfodol wrth gefnogi.
- Mae cyfathrebu â rhieni a gofalwyr yn hanfodol. Dylid cyfathrebu'n rheolaidd ac yn effeithiol â rhieni a llywodraethwyr er mwyn sicrhau bod disgwyliadau'n eglur i bartneriaid yr ysgol, ac yn benodol, bod y cwricwlwm wedi'i ddatgymhwyso.
- Dylai lleoliadau ac ysgolion fod yn sensitif mewn sefyllfaoedd lle mae rhieni / gofalwyr yn dewis peidio ag anfon eu plant yn ôl i'r ysgol, a dylid sicrhau bod y model dysgu cyfunol yn ystyried hyn.

Mae'r ddogfen hon yn darparu awgrymiadau ymarferol i gefnogi ysgolion gyda'u dull integredig o ddysgu cyfunol ac mae'n rhoi sylw i'r meysydd canlynol:

- Cefnogi iechyd a lles
- Cefnogi ffitrwydd dysgu
- Dull dysgu cyfunol
- Trefnu'r dysgu
- Sefydlu trefn a phrotocolau
- Ymgysylltu â dysgwyr
- Cefnogi rhieni a gofalwyr
- Cefnogi tegwch i ddysgwyr cyfrwng Cymraeg
- Cefnogi'r dysgu trwy gydweithio
- Dysgu proffesiynol

Cefnogi iechyd a lles

Mae cefnogi iechyd a lles dysgwyr a staff yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol. Mae'n elfen allweddol sy'n galluogi dysgu a bydd profiadau'r cyfnod cloi, ymbellhau cymdeithasol, dychwelyd yn raddol a phrofedigaeth bosib wedi gosod heriau sylweddol. Mae dylunio darpariaeth i bawb gyda mynediad at gefnogaeth arbenigol yn hanfodol. Tu hwnt i gynllunio'n gyffredinol ar gyfer sut gellir cefnogi a gwreiddio lles mewn dysgu mae yna gyfle i ddarparu ymyriadau cynnar penodol ar gyfer dysgwyr sydd â phroblemau sy'n bodoli eisoes neu anghenion newydd, a chyfle i godi pryderon o ran

diogelu.
Wrth drosglwyddo'n ôl i'r ysgol bydd rhai grwpiau o ddysgwyr yn debygol o fod angen mwy o gefnogaeth nag eraill, fel y rhai sydd wedi treulio'r cyfnod cloi mewn amgylchiadau heriol neu sydd wedi'i chael hi'n anodd ymdopi. Mae lles meddyliol ac emosiynol yn ffocws allweddol. Bydd angen cyfleoedd ar ddysgwyr i siarad ag oedolyn dibynadwy, anogaeth i gyfleu eu teimladau a'r cyfle i dreulio amser gyda ffrindiau.

Bydd perthnasoedd a lles cymdeithasol yn gofyn am feithrin perthnasoedd cymheiriaid a'r perthnasoedd rhwng staff a dysgwyr. Bydd hyn yn helpu i ddatblygu ymdeimlad o gymuned a sicrhau bod dysgwyr yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a bod rhywun yn gwrando. Bydd cyfleoedd i weithio ar y cyd yn werthfawr.

Mae lles corfforol yn gofyn am ystod o weithgareddau corfforol. Mae hyn yn rhan o'r angen i uchafu'r amser y mae dysgwyr yn ei dreulio yn yr awyr agored.

Mae lles yn ddull integredig o addysgu a dysgu. Nid yw'n cael ei ystyried yn faes ar wahân, ond yn hytrach mae'n cael ei ymgorffori'n rhan o brofiad ymarferol bob dydd, e.e., adeiladu perthnasoedd cadarnhaol rhwng plant a phlant, plant ac oedolion er mwyn mynd i'r afael â lles trwy ddysgu naturiol sy'n seiliedig ar ddysgu drwy chwarae / dysgu trwy brofiad.

Rhai meysydd i'w hystyried:

- Creu'r hinsawdd emosiynol – yr oedolion i greu'r hinsawdd emosiynol o fewn yr amgylchedd dysgu, drwy ddull cyson a chytunedig.
- Darparu digon o gyfleoedd i blant rannu eu profiadau ac i siarad a rhyngweithio'n ddiogel â'i gilydd wrth chwarae, mewn sesiynau dysgu ffurfiol ac amseroedd egwyl/amser cinio.
- Cydnabod bod profiadau'r disgyblion yn unigryw iddynt hwy.
- Blaenoriaethu perthnasoedd dibynadwy o ansawdd. Ffurfio perthnasoedd cadarnhaol, yn arbennig gyda disgyblion sy'n cael trafferth ffurfio bond emosiynol. Rhoi amser i'r cysylltiad emosiynol. Dylai oedolion fod yn bresennol ac ymateb gyda chysylltiadau syml, e.e. gwenu, nodio, cyswllt llygad, iaith y corff gadarnhaol ac ati.
- Bydd rhai disgyblion eisoes wedi datblygu geirfa emosiynol ac yn gallu rheoleiddio eu hemosiynau, ond ni fydd eraill. Bydd rhai wedi cael cymorth i ddatblygu gwytnwch emosiynol, ond bydd eraill efallai wedi amsugno negeseuon/meddyliau negyddol/straen. Addysgwch ddisgyblion i enwi'r emosiynau y maen nhw edi eu teimlo ac yn eu teimlo. Mae disgyblion sy'n gallu enwi a disgrifio eu hemosiynau'n dda yn llai tebygol o gael eu cynhyrfu, ar lafar neu'n gorfforol.
- Dylai ymarferwyr ymarfer gwrando gweithredol. Rhowch amser a chyfle i ddisgyblion fynegi ac archwilio eu hemosiynau, ar lafar ac yn ddi-eiriau.
- Gwneud amser i wrando a siarad â disgyblion wrth iddynt chwarae'n naturiol, fel rhan o'r dysgu ac fel rhan o arferion bob dydd, yn enwedig gyda dysgwyr iau.
- Rhoi digon o sicrwydd o safbwynt lles a dysgu gan ganmol gwytnwch ac ymdrech
- Darparu trefn a strwythur ar gyfer pob dysgwr yn enwedig y rhai ag anghenion penodol.
- Adolygu ac addasu'r polisi ymddygiad yn ôl yr angen.
- Efallai y bydd rhai ysgolion yn teimlo y gallai ystyried y Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles fod yn briodol fel egwyddor sylfaenol sy'n cydnabod bod iechyd a lles da yn bwysig er mwyn galluogi dysgu llwyddiannus

Cefnogi ffitrwydd dysgu

Bydd angen i leoliadau ac ysgolion gefnogi dysgwyr wrth ddatblygu eu cymhelliant a'u parodrwydd i ddysgu. Mae tystiolaeth gychwynnol bod y cyfnod cloi wedi cynyddu'r bwlch anfantais.
Yn nhymor yr hydref pan fydd dysgwyr yn dychwelyd i'r ysgol yn yr hydref, mae angen cael ffocws eglur ar eu paratoi ar gyfer y camau nesaf yn eu profiad addysgol. Dylid ystyried y canlynol:

- Cynllunio cyfleoedd asesu diddorol fydd yn galluogi athrawon i asesu sgiliau allweddol ac ymateb yn unol â hynny.
- Datblygu cwestiynu effeithiol er mwyn canfod gwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion.
- Ail ymweld â phynciau allweddol fel sail ar gyfer cynnydd ac i ailadeiladu hyder a hunan barch dysgwyr.
- Canolbwyntio ar adborth llafar a deialog er mwyn rhoi sicrwydd ac arwain disgyblion. Bydd rhoi adborth llafar yn aml, yn arbennig o effeithiol wrth adeiladu hyder disgyblion a meithrin agweddau cadarnhaol at ddysgu.
- Addasu'r ddarpariaeth i ddiwallu anghenion y dysgwyr.
- Nodi a darparu unrhyw gefnogaeth ddi-oed ar gyfer llythrennedd, rhifedd a sgiliau digidol.
- Atgyfnerthu gwybodaeth disgyblion mewn perthynas â sut i gadw'n ddiogel ar-lein, yn cynnwys ymddygiad priodol ar-lein a chyfathrebu â staff a chymheiriaid.

Dull dysgu cyfunol

Bydd angen i ysgolion ystyried sut i esblygu eu modelau dysgu o bell presennol i gynnwys cyswllt wyneb yn wyneb yn yr ysgol lle bo hynny'n briodol, ffrydio byw a recordio gwersi. Byddwn yn cyfeirio at y dull hwn fel 'Dysgu Cyfunol'. Mae mabwysiadu dull un cwricwlwm di-dor yn hanfodol, lle gall ymarferwyr ddatblygu dull mwy integredig o ddysgu a lle gall dysgwyr adeiladu cysylltiadau ar draws eu dysgu'n unol ag egwyddorion Cwricwlwm i Gymru.
Dylai ysgolion ddefnyddio agweddau o arweiniad y cwricwlwm newydd i'w cefnogi wrth ddatblygu eu dulliau dysgu cyfunol.

Gallent ystyried:

- Defnyddio'r 4 diben fel sail i'w cefnogi i gynllunio eu gweithgareddau dysgu .
- Wrth i athrawon ddod yn fwy cyfforddus wrth ddatblygu dysgu cyfunol, anogwch nhw i gynllunio'n greadigol ac i arbrofi â chynllunio dysgu cyfunol a'u cwricwlwm eu hunain.
- Defnyddio iaith bwysig o'r arweiniad cwricwlwm gyda staff, er enghraifft, cynnydd, disgrifiadau o'r dysgu.

Mae egwyddorion addysgu a dysgu da dal yn berthnasol. Fodd bynnag, yn y dasg ymarferol o gynllunio dysgu cyfunol mae sawl ffactor i athrawon ei hystyried. Mae hefyd yn werth ystyried y bydd rhai disgyblion yn elwa'n sylweddol ar fwy o gefnogaeth wyneb yn wyneb, megis disgyblion difreintiedig neu ddisgyblion nad ydynt wedi bod yn ymgysylltu'n dda â dysgu o bell.

Dylai lleoliadau ac ysgolion ystyried y '12 Egwyddor Addysgegol' sy'n sail i'r cwricwlwm newydd. Efallai y byddent hefyd am ystyried y canlynol, yn enwedig ar gyfer y cyfnod sylfaen hyd at gyfnod allweddol

3:

- Cynllunio ar gyfer rhoi cymaint o gyfle â phosib i ddisgyblion ryngweithio / cymdeithasu'n ddiogel tra eu bod yn yr ysgol e.e. adolygu dysgu, trafodaeth partner siarad o bell, adborth llafar - dosbarth a chyfoedion.
- Gosod heriau diddorol a phleserus.
- Darparu cyfleoedd dysgu awyr agored rheolaidd er mwyn datblygu ystod o sgiliau e.e. llythrennedd, rhifedd, creadigol, corfforol, personol a chymdeithasol/lles.
- Darparu pecynnau dysgu ar gyfer disgyblion unigol yn seiliedig ar eu hanghenion dysgu a'u hanghenion datblygiadol, - e.e. adnoddau aml-ddefnydd, deunyddiau crefft a deunyddiau hydrin, llyfr ymarfer, offer ysgrifennu / chromebooks. Hefyd, byrddau gwyn personol a phin ffelt er mwyn rhannu syniadau, ymarfer sgiliau, dangos a rhannu eu hatebion gyda'r athro/athrawes neu'r cymhorthydd (i ddibenion asesu ffurfiannol) Yr athro neu'r cymhorthydd i fynd i'r afael ag unrhyw gamsyniadau.
- Cynllunio cyfleoedd ymarferol i blant ymarfer ac atgyfnerthu'r sgiliau hynny a addysgwyd yn yr ysgol fel rhan o elfen 'gartref' dysgu cyfunol. Bydd hyn yn sicrhau, dros amser, y bydd plant wedi cael cyfleoedd dysgu uniongyrchol ac annibynnol trwy brofiadau ymarferol sy'n seiliedig ar chwarae/bywyd go iawn. Ystyriwch weithgareddau y gellir eu cwblhau gydag adnoddau sydd i'w cael yn y rhan fwyaf o gartrefi.
- Defnyddio waliau ystafell ddosbarth i hwyluso / rhannu dysgu a hyrwyddo lles e.e. lluniau o ddisgyblion wrth eu gwaith neu'n chwarae, negeseuon gan ffrindiau i'w gilydd, datblygu wal weithio i ddisgyblion gyfeirio ati wrth weithio ar ddarn o ysgrifennu, neu waith mathemateg neu rifedd. Mae angen i bob disgybl allu eu gweld yn glir o'u seddi.
- Darparu digon o gyfleoedd i weithgareddau hyrwyddo lles a rhoi sylw i anghenion disgyblion fel bo'n briodol.
- Darparu ffyrdd effeithiol o gychwyn gwersi er mwyn sicrhau ymgysylltiad, adolygu gwybodaeth flaenorol. Sicrhau cwestiynu effeithiol er mwyn cael cymaint â phosib o adborth disgybl i athro/athrawes.
- Trafod modelau o waith/ modelu sgil fel dosbarth er mwyn cynhyrchu Meini Prawf Llwyddiant a thrafod 'Beth Sy'n Gwneud un Da' wrth baratoi ar gyfer cyflawni tasgau. Bydd hyn yn sail ar gyfer asesu cymheiriaid a hunan asesu.
- Ail ymweld â dysgu blaenorol, adolygu ac ail-addysgu - darparwch amser a chefnogaeth ar gyfer hyn yn unol ag anghenion y disgybl.
- Darparu cyfleoedd adalw ac ymarfer yn rheolaidd i atgyfnerthu dysgu blaenorol ac i ddyfnhau dysgu newydd.
- Addysgu unrhyw ddysgu newydd mewn camau bach, gan ymatal rhag cyflwyno gormod o gynnwys ar unwaith.
- Modelu adborth / hunanasesiad / asesiad cymheiriaid effeithiol gan ddarparu sgaffaldiau lle bo angen atgoffa disgyblion.
- Darparu cyfleoedd ar gyfer ymarfer annibynnol a chymhwyso'r sgiliau a ddysgwyd - yn y dosbarth ac yn y cartref
- Ystyried y cyfleoedd a'r heriau ar gyfer grwpiau penodol o ddysgwyr.

Dylid defnyddio'r amser yn yr ysgol i gefnogi'r gweithgareddau y gall dysgwyr eu cwblhau gartref yn eu pwysau. Mae'r rhain yn cynnwys ymchwiliadau dan arweiniad a chyfleoedd estynedig i gymhwyso sgiliau,

Consortia Gwella Ysgolion Rhanbarthol
Regional School Improvement Consortia
Estyn
Consortiwm Canolbarth y De
Central South Consortium
EAS
ERW
GwE

gwybodaeth a chysyniadau newydd. Mewn dull dysgu ‘gwrthdro’, gallai’r cynllunio gynnwys cyfleoedd i’r dysgwyr ymchwilio, paratoi a meddwl cyn defnyddio amser cyswllt ag athrawon yn yr ysgol i archwilio ac atgyfnerthu.

Bydd dysgu cyfunol yn cynnwys ystod o ddulliau y gellir eu categoreiddio fel hyn:

1. Amser wyneb yn wyneb â dysgwyr
2. Dysgu ar-lein
- Gweithgareddau wedi eu cyflwyno ar-lein, e.e., trwy HWB
- Gwersi wedi eu recordio
- ‘Dysgu gwrthdro’ (disgyblion yn gweithio ar dasgau gartref cyn trafod yn y dosbarth)
- Ffrydio byw
1. Defnyddio gwerslyfrau ac adnoddau eraill i weithio gartref.

O fewn model dysgu cyfunol, defnyddir amser wyneb yn wyneb yn y dosbarth orau i wneud y canlynol:

- Uchafu’r defnydd o amser addysgu uniongyrchol;
- Cyflwyno syniadau a sgiliau newydd yn cynnwys sgiliau dysgu annibynnol.
- Arwain dysgwyr trwy gynnwys a sgiliau newydd gan gysylltu â dysgu blaenorol lle bo hynny’n bosib.
- Asesu a pharhau i sicrhau cynnydd disgyblion o ran sgiliau a gwybodaeth.
- Darparu adborth ar y pryd, yn enwedig adborth llafar, er mwyn mynd i’r afael â chamsyniadau cychwynnol.
- Defnyddio ystod o fodelau er mwyn dangos y gyrchfan ddysgu.
- Arwain ac addysgu’r llwybr newydd drwy’r dysgu, yn agos.
- O fewn canllawiau ymbellhau cymdeithasol, galluogi disgyblion i ymgysylltu â’i gilydd – cydweithio ar dasgau, trafod a chynllunio dysgu, gweld gwaith ei gilydd.
- Gwella ymgysylltiad a sicrhau y caiff tasgau eu cwblhau trwy ddathlu a gwobrwyo yn ogystal â sancsiynau.
- Cynnal perthnasoedd cadarnhaol gydag athrawon a staff.

Er mwyn hwyluso’r agwedd ‘ar-lein’ o Ddysgu Cyfunol, sicrhewch fod gan ddysgwyr fynediad at eu llwyfan dysgu ar-lein (Hwb) a bod ganddynt ddealltweriaeth glir o’r canlynol:

  - Sut i gyrchu deunyddiau a ddarparwyd gan yr athro/awes
  - Sut i ddefnyddio’r offer ar-lein mwyaf priodol i gwblhau unrhyw dasg a osodwyd, yn cynnwys darparu tystiolaeth o waith a gwblhawyd heb ddyfais e.e. llun neu fideo o weithgareddau corfforol ac ymarferol, lle bo’n briodol.
  - Sut i gyflwyno unrhyw ddeunudd digidol i’r athro/awes.
  - Sut i gyrchu ac ymateb i unrhyw adborth a ddarparwyd gan yr athro/awes

Bydd angen i leoliadau ac ysgolion ystyried a ellir defnyddio ffrydio byw law yn llaw â chyswllt wyneb yn wyneb i atgyfnerthu a chyfoethogi’r gwaith y mae dysgwyr y ei gwblhau gartref. Rhaid i leoliadau ac ysgolion gydymffurfio ag arweiniad LlC ‘*Ffrydio byw – arferion ac egwyddorion diogelu ar gyfer ymarferwyr addysg*’.

https://hwb.gov.wales/parthau/diogelwch-ar-lein/ffrydio-byw-arferion-ac-egwyddorion-diogelu-i-ymarferwyr-addysg

O fewn model dysgu cyfunol, defnyddir ffrydio byw orau i wneud y canlynol:

- Cefnogi ymgysylltiad a lles dysgwyr.
- Caniatáu mynediad at arweiniad a chefnogaeth athrawon ar agweddau penodol neu feysydd tasgau penodol.
- Caniatáu mynediad at wersi pwnc-benodol, yn enwedig yn CA4 a CA5.
- Rhoi adborth di-oed a rhyngweithiol ac asesu ar gyfer dysgu.

Efallai y bydd ysgolion eisiau ystyried sut gellid defnyddio ffrydio byw i rannu gwers â'r rhai sy'n mynychu 'wyneb yn wyneb' yn y dosbarth a'r rhai sy'n astudio gartref. Efallai y bydd ysgolion hefyd am ystyried sut i wneud y defnydd gorau o'r dechnoleg ar gyfer defnyddio adnoddau addysgu a recordiwyd.

Dylai lleoliadau ac ysgolion gadw pethau'n syml o ran y tasgau, yr asesiadau a'r adborth a rennir â dysgwyr. Mae'n bwysig cydbwyso'r angen i sicrhau parhad eu haddysg gyda'u hiechyd a'u lles.

O fewn model dysgu cyfunol, dylai asesu ac adborth effeithiol:

- Ganolbwyntio ar yr elfen ffurfiannol fel y caiff dysgwyr eu cefnogi i symud ymlaen mewn cyd-destun anghyfarwydd;
- Canolbwyntio ar helpu i nodi camau nesaf a magu hyder er mwyn eu galluogi i fod yn barod i ddysgu ac i wneud cynnydd yn eu dysgu;
- Beidio â bod ynghylch profi dysgwyr ar y cam hwn. Nid yw'n briodol yn y cyfnod hwn i ysgolion ddefnyddio asesu crynodol ar gyfer tracio cynnydd disgyblion unigol yn erbyn targedau.

Diben adborth yng nghyd-destun dysgu cyfunol:

- Cadw cysylltiad yn ystod elfen 'gartref' dysgu cyfunol a chynnal positifrwydd;
- Cydnabod a gwerthfawrogi ymdrechion dysgwyr, dathlu eu gwaith a chynnig anogaeth;
- Cefnogi'r dysgwyr i sicrhau eu bod wedi deall y tasgau ac ymateb i unrhyw gamsyniadau neu gamddealltwriaeth sydd ganddynt;
- Rhoi cymaint o wybodaeth âg sy'n bosib i'r athro/awes am wybodaeth a dealltwriaeth gyfredol y dysgwyr a'r ffyrdd y gellir eu cefnogi yng nghamau nesaf eu dysgu; a
- Helpu rhieni i gefnogi dysgu eu plant.

Natur yr adborth a roddir:

- Cyflwyno ac egluro'r tasgau a osodwyd ar gyfer y diwrnod neu'r wythnos gan roi disgwyliadau clir;
- Barn broffesiynol yr athro/awes yn dilyn ei arfarniad o anghenion dysgu'r disgyblion a natur y gweithgaredd dan sylw fydd yn llywio sut y caiff unrhyw adborth, yn cynnwys marcio, ei gyflwyno;
- Cyfathrebu'n glir, syml a chryno wrth gyflwyno adborth llafar neu ysgrifenedig i unigolyn neu grŵp;
- Cywiro camsyniadau a chamddealltwriaeth cyffredin; a

Rhoi cyfleoedd i ddysgwyr gadw mewn cysylltiad a chyfathrebu â'u cymheiriaid, ac i weld a dathlu gwaith ei gilydd fel eu bod yn dysgu gan ei gilydd.

Trefnu'r dysgu

Wrth benderfynu ar drefniadaeth a chynnwys y dysgu ar gyfer tymor yr hydref mae ffactorau allweddol i'w hystyried:

- Cynhwysedd y safle – ystafelloedd bwyta, ardaloedd bwyta ac ati – yng ngoleuni arweiniad Llywodraeth Cymru ar ymbellhau cymdeithasol. Gall ysgolion dderbyn hyd at draean y disgyblion ar unrhyw ddiwrnod penodol o dan yr arweiniad ymbellhau cymdeithasol cyfredol. Fodd bynnag, gall hyn newid dros y misoedd nesaf a dylai ysgolion fod yn barod i addasu'n unol â hynny.
- Argaeledd staff. Mae angen i ysgolion fod yn glir ynglŷn â hyn tra hefyd yn ystyried materion Adnoddau Dynol allweddol, ee., gofal plant ac ati.
- Nifer y disgyblion yn yr ysgol. Bydd hyn yn dibynnu ar y canllawiau ymbellhau cymdeithasol a fydd yn weithredol yn nhymor yr hydref ac i raddau ar gysgodi a thrafnidiaeth. Ffactor allweddol arall fydd cefnogaeth rhieni. Felly hefyd presenoldeb disgyblion bregus a phlant gweithwyr allweddol.

Wrth benderfynu ar y cwricwlwm gaiff ei gynnig ac wrth adolygu amserlenni disgyblion a staff unigol, mae angen gwneud penderfyniadau eraill yn seiliedig ar yr arweiniad presennol sydd ar gael mewn perthynas â diogelwch staff a dysgwyr:

- A fydd disgyblion yn dychwelyd mewn grwpiau blwyddyn? Fe allai grwpiau o ddysgwyr gael yr amser hwn fel un bloc ond bydd dysgu cyfunol yn gweithio'n well gyda chyswllt wythnosol rheolaidd. Fe allai dysgwyr ddod i mewn am ddau hanner diwrnod yn hytrach nag un diwrnod llawn, ond efallai na fydd hyn yn gweithio cystal lle mae cludiant yn broblem
- Penderfynu ar y diwrnod ysgol – dechrau a gorffen ar wahanol amseroedd, amser egwyl a chinio?
- Ym mha rannau o'r ysgol y bydd y disgyblion wedi'u lleoli? Bydd hylendid, glanhau a thoiledau yn ffactorau yma.
- Sut gaiff dysgwyr eu grwpio? Ar hyn o bryd mae gofynion ymbellhau cymdeithasol yn awgrymu swigod yn seiliedig ar un dosbarth gydag athrawon yn symud. Defnyddio gofod mawr y tu mewn a'r tu allan?
- Beth fydd disgyblion yn ei ddysgu? Mae'r canllawiau'n glir y dylid canolbwyntio ar les ond yn amlwg bydd angen datblygu sgiliau dysgu annibynnol a'r gwytnwch sy'n angenrheidiol ar gyfer cefnogi dysgu o bell. Bydd cyfleoedd i ddefnyddio a datblygu sgiliau llythrennedd a rhifedd yn werthfawr.
- Cydbwysedd ymrwymiadau dysgu yn yr ysgol a dysgu o bell o ran llwyth gwaith athrawon. Mae'n werth pwysleisio dulliau addysgu tîm a chynllunio ar y cyd. Gan adeiladu ar y thema hon o gydweithio, mae cyfle i dimau o fewn ac ar draws ysgolion ddatblygu hyder mewn dulliau creadigol wrth gynllunio profiadau dysgu yn unol â'r Cwricwlwm i Gymru newydd.
- Penderfynu sut i ddyrannu staff cefnogol.
- Cytuno ar y trefniadau gyda'r All, er mwyn gallu trafod opsiynau os oes prinder lle.

Sefydlu trefn a phrotocolau.

Bydd angen i leoliadau ac ysgolion sefydlu trefn a phrotocolau eglur:

- Mae cyfathrebu â rhieni/gofalwyr yn hanfodol. Bydd angen i ysgolion gyfathrebu eu dulliau mabwysiedig o ran dysgu cyfunol yn glir.

- Er mwyn sicrhau dull cyson, sicrhewch fod gan staff amser i drafod arweiniad a threfn newydd yn cynnwys rhyngweithio â disgyblion cyn i'r dysgwyr ddychwelyd i'r ysgol
- Sefydlwch / ailsefydlwch y berthynas dysgwr/athro/awes yn enwedig os caiff y dosbarth ei addysgu gan athro/awes gwahanol.
- Crëwch ethos tawel yn yr ysgol o ran yr amgylchedd ac o ran y rhyngweithio rhwng pawb.
- Treuliwch amser yn cyflwyno ac adolygu mesurau diogelwch (mewn modd ymarferol gyda dysgwyr iau) - rheolau, trefn a therfynau, gan sicrhau bod dysgwyr yn teimlo'n ddiogel a chyfforddus. Dylid gwneud hyn yn rheolaidd. Bydd llawer yn ymwybodol o bwysigrwydd golchi dwylo ond efallai bydd angen ail-addysgu'r drefn sawl gwaith er mwyn sicrhau diogelwch pawb.
- Cyfathrebwch reolau'n gadarnhaol a chlir gan wirio bod pawb wedi deall.
- Ystyriwch sut i ddefnyddio cymorthyddion dysgu orau.

Ymgysylltu â dysgwyr

Bydd angen i leoliadau ac ysgolion fyfyrio ar eu dulliau o ymgysylltu a dysgwyr yn ystod y cyfnod pan fydd ysgolion yn agor yn raddol a gwerthuso ei effaith a nodi camau ar gyfer mynd i'r afael â'r hyn sy'n rhwystro ymgysylltu effeithiol o fewn eu dull a'u strategaeth dysgu cyfunol.

Dylai'r ffocws parhaus fod ar:

- Adnabod dysgwyr – pa ddysgwyr / grwpiau o ddysgwr sydd heb ymgysylltu â dysgu o bell? Beth yw'r prif rwystrau?
- Atebolrwydd ac arweinyddiaeth – A oes dull ysgol gyfan ar gyfer cadw cysylltiad â dysgwyr? A oes cyswllt rheolaidd â rhieni / teuluoedd? O oes arweiniad clir i staff?
- A oes adnoddau digonol ar gyfer targedu ymgysylltiad dysgwyr?
- A oes systemau effeithiol o fonitro a gwerthuso effaith lefel ymgysylltiad?
- Beth sy'n gweithio'n dda gyda'r dysgwyr sy'n ymgysylltu a sut gellir addasu hyn ar gyfer y dysgwyr nad ydynt yn ymgysylltu?
- Ydy'r ysgol yn gweithio gyda staff yr ALl ar gynnig dull aml haen o gysylltu â dysgwyr nad ydynt yn ymgysylltu?

Mae tystiolaeth yn awgrymu bod cyfleoedd ar gyfer cyswllt rheolaidd â dysgwyr a'u teuluoedd, trafodaethau rheolaidd rhwng staff addysgu ynghylch ymgysylltiad dysgwyr ac arweiniad clir ar ddisgwyliadau gan athrawon gan arweinwyr yr ysgol wedi cael effaith gadarnhaol ar ymgysylltiad y dysgwyr a'u teuluoedd.

Cefnogi rhieni a gofalwyr

Wrth i ni symud tuag at ddull dysgu cyfunol mae angen deialog newydd gyda rhieni/gofalwyr i roi sicrwydd ac i reoli disgwyliadau. Bydd angen i ysgolion sicrhau bod gan rieni/gofalwyr ddealltwriaeth o'r rhesymeg y tu ôl i'r dulliau a beth yw rôl rhieni gofalwyr wrth gefnogi dull cyfunol o ddysgu.

Bydd angen i leoliadau ac ysgolion ystyried y canlynol:

- Mae cyfathrebu â rhieni/gofalwyr yn hanfodol er mwyn rhoi sicrwydd, e.e., dangos newidiadau i'r dosbarthiadau drwy luniau neu fideo, canllaw ar y disgwyliadau ar ddisgyblion pan fyddant yn yr ysgol.

- Pan fydd dysgwyr yn cwblhau gwaith gartref, mae'n hanfodol bod ysgolion yn parhau i atgyfnerthu'r neges nad oes disgwyl i rieni/gofalwyr fod yn athrawon ar eu plant.
- Rhoi arweiniad i rieni/gofalwyr ar gefnogi dysgu eu plant e.e., awgrymu strwythur posib ar gyfer y diwrnod a'r wythnos sy'n cynnig hyblygrwydd i deuluoedd.
- Sicrhau bod rhieni/gofalwyr yn ymwybodol o'u pwynt cyswllt yn yr ysgol ar gyfer lles, materion pwnc-benodol, ADY, materion digidol ac ati.
- Ymarferwyr i fodelu'r dysgu a rhannu arweiniad clir gam wrth gam â rhieni/gofalwyr, er mwyn sicrhau datblygiad sgiliau a chynnydd yn y dysgu, e.e., trwy ddefnyddio recordiadau fideo, esboniadau wedi'u trosleisio, ffrydio byw, cyfeirio rhieni/gofalwyr at y gefnogaeth sydd ar gael ar Hwb.
- Pan fydd ysgolion yn cynnig cyswllt a chyfleoedd dysgu trwy ffrydio byw, bydd angen i ysgolion rannu disgwyliadau a phrotocolau â rhieni/gofalwyr. Mae'n arfer da sicrhau bod cytundeb cartref-ysgol wedi'i arwyddo gan ddysgwyr, rhieni/gofalwyr a'r ysgol.

Cefnogi tegwch i ddysgwyr cyfrwng Cymraeg

Dylai ysgolion a lleoliadau sicrhau tegwch i bob dysgwr cyfrwng Cymraeg o ran y ddarpariaeth a gynigir trwy fodelau dysgu cyfunol, ac yn arbennig felly i'r rhai hynny o gefndiroedd di-Gymraeg.

Er yn ymwybodol o'r ffaith bod gan ysgolion cyfrwng Cymraeg ac ysgolion dwyieithog brosesau effeithiol ac wedi'u hen sefydlu ar gyfer darparu cefnogaeth i rieni a gofalwyr di-Gymraeg dan amgylchiadau 'normal', efallai bydd angen cymorth ac arweiniad ychwanegol ar y teuluoedd hyn fel y gallant fod yn fwy cynhyrchiol wrth gefnogi eu plant o fewn model 'dysgu cyfunol'.

Dylai ysgolion a lleoliadau hefyd ystyried sut orau i uchafu cyswllt wyneb yn wyneb er mwyn atgyfnerthu a datblygu sgiliau iaith Gymraeg y dysgwyr hynny lle mai eu profiadau yn yr ysgol yw eu prif gyswllt â'r iaith. Dylent hefyd ystyried sut orau i gynllunio cyfleoedd ymarferol i ddysgwyr barhau i ddatblygu a defnyddio eu sgiliau iaith Gymraeg o fewn elfen 'gartref' y model dysgu cyfunol.

Ar gyfer ysgolion â rhaglenni trochi iaith penodol, bydd angen i arweinwyr ysgolion ystyried ymhellach sut orau i gefnogi'r dysgwyr hyn.

Mewn lleoliadau cyfrwng Cymraeg lle nad yw'r rhieni/gofalwyr yn siarad Cymraeg, dylai ysgolion wneud y canlynol:

- Blaenoriaethu datblygiad sgiliau gwrando a siarad y disgyblion
- Canolbwyntio ar ddatblygu geirfa bwysig a darparu termau allweddol yn ysgrifenedig er mwyn cefnogi dysgu anghydamserol
- Trochi disgyblion yn y Gymraeg ar bob cyfle
- Darparu arweiniad a chefnogaeth eglur i rieni/gofalwyr
- Cyfeirio at adnoddau defnyddiol ar gyfer datblygu Cymraeg gartref ar lefel sy'n briodol i'r dysgwr.
- Cyflwyno gweithgareddau Cymraeg yn y dosbarth sy'n canolbwyntio ar y sgiliau y gall teuluoedd eu hatgyfnerthu a'u trafod gartref.

- Creu cyd-destunau ar gyfer dysgu lle gall y dysgwyr gymhwyso ac ehangu eu defnydd/dealltwriaeth o sgiliau a gwybodaeth sy'n bodoli eisoes mewn cyd-destunau/gweithgareddau ystyrlon gartref trwy gyfrwng y Gymraeg.
- Gallai ysgolion roi pwyslais ar gyflwyno ac atgyfnerthu deialog a geirfa. Gallai fod cysylltiad clir rhwng dysgu yn y dosbarth a dysgu gartref. Er enghraifft, gall athrawon atgyfnerthu brawddeg benodol trwy sesiwn ddysgu benodol, ar wahân. Yna gallai disgyblion weithio mewn parau i actio'r patrymau brawddeg hynny (gan barchu gofynion ymbellhau cymdeithasol). Yna, gallai'r disgyblion ymarfer y ddeialog gartref gyda'r teulu.
- Er mwyn hwyluso cymryd rhan yn y gweithgareddau siarad a gwrando gartref, gallai staff ystyried anfon taflenni atgoffa a chyfieithiadau, neu ddarparu mynediad at glipiau fideo sy'n modelu'r ynganiad cywir.
- Defnyddio e-lyfrau ac e-gylchgronau, trwy ddarparu cyflwyniadau digidol sy'n seiliedig ar lyfr dosbarth er enghraifft.
- Darparu dulliau diogel ar gyfer cyswllt go iawn rhwng disgyblion ac eraill, er enghraifft, trwy fideo digidol neu trwy ysgrifennu llythyrau.

Cefnogi dysgu trwy gydweithio

Yn ystod y cyfnod hwn, ni ellir tanbrisio pwysigrwydd cydweithredu a chydweithio. Mae cydweithio wedi digwydd mewn sawl gwahanol ffordd. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Ffurfio 'ysgolion Hwb' yn ystod y cyfnod cychwynnol y cloi
- Cyfarfodydd clwstwr ar gyfer arweinwyr ysgolion
- Cydweithio cymheiriaid
- Cyfleoedd Dysgu Proffesiynol

Gall cyfleoedd i gydweithio rhwng ysgolion a chymheiriaid arwain at nifer o agweddau cadarnhaol. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Lles staff
- Cefnogaeth a rhannu arfer da
- Cysondeb dulliau
- Rhannu gwybodaeth a dealltwriaeth gyffredin
- Dysgu Proffesiynol

Mae cyfleoedd newydd i gydweithio trwy ffyrdd digidol wedi datblygu yn ystod cyfnod y pandemig, gydag ysgolion yn defnyddio dulliau rhithwir megis Skype, Microsoft Teams neu Zoom. Dyma fydd y dull cyfathrebu a chydweithio ar gyfer y dyfodol rhagweladwy. Mae'r cyfle i rannu sgrin, cymryd tro, recordio a nodi ymatebion ysgrifenedig yn cynnig dull effeithiol o gydweithio. Nodir technoleg, amser, meddwl gyda'n gilydd ac ymddiriedaeth fel pedair thema drawslinol 'Ysgolion fel Sefydliadau sy'n Dysgu'; yn ystod cyfnod Covid-19, mae defnydd ysgolion o dechnoleg newydd wedi galluogi elfennau amser, meddwl gyda'n gilydd ac ymddiriedaeth i ddatblygu ymhellach.

Wrth symud ymlaen, mae'n hynod bwysig bod y cyfleoedd hyn i ddod at ein gilydd, o fewn ac ar draws ysgolion, yn parhau.

Cyfarfodydd clwstwr: Wrth i ni baratoi ar gyfer 'normal newydd', bydd cyfleoedd rheolaidd i drafod â'n cyfoedion yn agwedd bwysig wrth gynllunio sut olwg fydd ar hyn. Bydd gan bob ysgol a lleoliad gyd-destun ei hun, fodd bynnag bydd gan sawl agwedd themâu a dulliau cyffredin. Gallai'r rhain fod yn faterion trefniadol neu ddulliau addysgu a dysgu. Yn ei dro, y dysgwyr sy'n elwa o hyn a gall arwain at effaith gadarnhaol ar ddeilliannau a phrofiadau. Bydd cyfarfodydd clwstwr rheolaidd i drafod y materion hyn yn cryfhau'r gwaith sy'n digwydd yn yr ysgolion a'r lleoliadau unigol. Gall unigolion o'r consortia rhanbarthol a'r awdurdodau lleol fynychu'r cyfarfodydd hyn er mwyn rhannu gwybodaeth, cefnogi a gwrando.

Cydweithio cymheiriaid: Dylid rhoi pob cyfle i gymheiriaid gydweithio, o fewn ac ar draws ysgolion. Mae cyfleoedd i gynllunio, sefydlu dulliau addysgu a dysgu a darparu cyfleoedd am adborth i ddysgwyr oll yn agweddau y gellir eu cryfhau trwy drafodaethau rheolaidd rhwng staff addysgu. Mae trafodaethau rhwng cymheiriaid unigol ynghylch sefydlu cyfleoedd dysgu o bell a dysgu cyfunol effeithiol yn hanfodol ar gyfer cynnig cefnogaeth i'n gilydd, datblygu a rhannu arfer a sicrhau dull cyson o fewn ac ar draws ysgolion.

Cyfleoedd Dysgu Proffesiynol: Mae'r proffesiwn wedi cael dysgu proffesiynol cyflym iawn yn ystod y cyfnod cloi. Mae hyn wedi cynnwys rheoli argyfwng, Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu a methodoleg dysgu o bell. Bydd cyflymder dysgu proffesiynol yn parhau i gynyddu wrth i ni symud tuag at y ffordd normal newydd o weithio yn cynnwys anghenion ffrydio byw, dulliau dysgu cyfunol a strategaethau lles (gweler yr adran isod ar '*Ddysgu Proffesiynol*'). Bydd cyfleoedd rheolaidd i gydweithio'n rhoi cyfle ar gyfer dysgu proffesiynol ar bob lefel o fewn ac ar draws ysgolion. Gellir trefnu'r rhain trwy drafodaethau byw, rhannu arfer trwy ddeunydd wedi'i recordio neu drwy webinarau. Maent oll yn ddulliau effeithiol o gydweithio a dysgu gan ein gilydd.

Dysgu proffesiynol

Yn ystod yr amser heriol hwn, mae'n bwysig bod yr holl staff yn cael eu cefnogi trwy ddysgu proffesiynol. Dylid darparu Dysgu Proffesiynol er mwyn cefnogi ysgolion i ddatblygu sgiliau wrth gynllunio a chyflwyno dysgu cyfunol ac arfer addysgol effeithiol, yn ogystal ag integreiddio elfennau o'r Cwricwlwm i Gymru newydd.

Gallai'r dull dysgu cyfunol olygu y bydd ffocws dysgu proffesiynol yn newid. Megis blaenoriaethu datblygu sgiliau digidol wrth baratoi ar gyfer dysgu o bell. Isod mae arweiniad a allai gefnogi arweinwyr a staff i uchafu effaith dysgu proffesiynol.

Dylai dysgu proffesiynol (fod)	Ni ddylai dysgu proffesiynol (fod)
Wedi ei deilwra ar gyfer anghenion yr ysgol gyfan ac anghenion yr unigolyn: er enghraifft, trwy gynnal archwiliad o sgiliau digidol staff a sgiliau addysgegol ar-lein er mwyn nodi meysydd i'w datblygu	Yn rhestr o gyrsiau gorfodol y mae'r staff yn ymgysylltu â nhw
Datblygu gwybodaeth addysgegol athrawon er mwyn cefnogi'r dull cyfunol a'u hannog, fel yr arbenigwyr, i wneud penderfyniadau ynglŷn â sut i gynllunio a chydbwyso addysgu uniongyrchol gyda gweithgareddau ar-lein er mwyn datblygu gwybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth disgyblion yn effeithiol.	Atal staff rhag cael digon o amser i ganolbwyntio ar ddatblygu dysgu cyfunol o ansawdd uchel
Datblygu gwybodaeth athrawon o fetawybyddiaeth er mwyn eu cefnogi i gynllunio cyfleoedd i ddisgyblion ddatblygu eu sgiliau dysgu annibynnol; yn cynnwys hunan gymhelliant, hunan gwestiynu a'u gallu i ddatblygu a mynegi eu meddyliau.	
Sefydlu sut olwg sydd ar ddysgu cyfunol effeithiol a chefnogi staff i wybod sut mae addysgu a dysgu wyneb yn wyneb ac o bell yn gweithio gyda'i gilydd i gefnogi cynnydd a chyrhaeddiad disgyblion	
Annog amser cydweithio a chynllunio i staff weithio gyda'i gilydd i ddatblygu a gwerthuso dysgu cyfunol effeithiol ar gyfer disgyblion	
Datblygu a rhannu egwyddorion, er enghraifft ymgysylltiad diogel a chydamserol ar-lein gyda disgyblion	
Wedi ei seilio ar ymchwil, lle bo'n briodol	

Atodiad 1 – Ystyriaethau dysgu cyfunol

Nid yw'r tabl sy'n dilyn yn rhestr gynhwysfawr ond dylai ddechrau sgaffaldio meddwl a thrafodaethau lefel ysgol ynghylch pa fodd dysgu sydd fwyaf addas ar gyfer bob dull neu strategaeth yn unol ag oedran y dysgwr, y pwnc a chyd-destun unigryw pob ysgol.

Ystafell ddosbarth	Ystafell ddosbarth wedi ymbellhau'n gymdeithasol	Dysgu digidol neu ddysgu o bell ar-lein	Dysgu o bell oddi ar-lein
Rhannu gwybodaeth ee. Bwrdd gwyn/ bwrdd gwyn digidol /teledu	Rhannu gwybodaeth ar y bwrdd gwyn gan sicrhau bod gofod addas rhwng y dysgwyr. *Mae angen ystyried yr angen i aildrodd gwersi gan mai grŵp bach o ddysgwyr sydd yn y dosbarth*	Rhannu gwybodaeth drwy wefan neu flog. Recordiad o athro'n rhannu gwybodaeth ar y bwrdd neu drwy gyflwyniad wedi ei drosleisio	Rhannu adnoddau wedi'u hargraffu â dysgwyr. *Mae angen ystyried a oes gan bob dysgwr fynediad at yr holl ddeunyddiau*
Trafodaethau drwy sgyrsiau ar y pryd – grŵp llawn neu grŵp bach	Trafodaethau drwy sgyrsiau ar y pryd gan sicrhau fod dysgwyr yn cadw at ymbellhau cymdeithasol	Trafodaeth ysgrifenedig gydamserol neu anghydamserol mewn gofod dosbarth neu grŵp. Rhannu fideo o gyfraniadau i'r drafodaeth (e.e., *flipgrid*)	Trafod gydag aelodau o'r teulu. *Mae angen ystyried os yw hyn yn opsiwn hyfyw i bob dysgwr a sicrhau ei fod yn gynhwysol i bob dysgwr.*
Cydweithio drwy waith grŵp bach wrth y byrddau	Cydweithio drwy waith grŵp *Mae angen ystyried sut i beidio â rhannu deunyddiau a sut y gall dysgwyr gadw at ymbellhau cymdeithasol.*	Cydweithio yn *google apps* neu *office 365* *Angen ystyried sut i grwpio dysgwyr ar gyfer gweithgareddau cydweithio a gosod disgwyliadau eglur ar gyfer lefelau cyfranogi.*	Cydweithio gydag aelodau'r teulu. *Mae angen ystyried os yw hyn yn opsiwn hyfyw i bob dysgwr a sicrhau ei fod yn gynhwysol i bob dysgwr.*
Creu gan ddefnyddio deunyddiau sydd ar gael yn y dosbarth (beiros/papur/glud ac ati)	Creu gan ddefnyddio deunyddiau sydd ar gael yn y dosbarth *Mae angen ystyried sut i beidio â rhannu deunyddiau a sut y gall dysgwyr gadw at ymbellhau cymdeithasol.*	Cymwysiadau ar-lein ac offer gwe i greu: • cyflwyniadau • fideos • gwaith celf • llyfrau stori • ffeithluniau • gwefannau	Creu gan ddefnyddio deunyddiau sydd ar gael yn y cartref a/neu o'r ysgol *Mae angen ystyried pa ddeunyddiau fydd ar gael i ddysgwyr a pha mor effeithiol y gallant ymgysylltu â hwy'n annibynnol.*

Addysgu uniongyrchol gan yr athro er mwyn egluro cysyniadau	Addysgu uniongyrchol gan yr athro er mwyn egluro cysyniadau	Esboniadau gan athrawon drwy fideo a sain neu o ffynonellau allanol. *Gallant eu cyrchu a gweithio drwyddynt ar gyflymder sy'n addas iddynt. Gall hefyd ganiatáu i athrawon rannu arbenigedd ar draws dosbarthiadau ac o bosib ar draws ysgolion.*	Cyfarwyddiadau ysgrifenedig. Y rhiant neu'r gofalwr yn egluro'r cysyniad. *Mae angen ystyried a yw'r dysgwr yn gallu cyrchu'r cyfarwyddiadau ysgrifenedig. Mae angen ystyried a yw rhieni ar gael ac yn barod i wneud hyn ynghyd â'r amser a'r arbenigedd angenrheidiol.*
Defnydd o destunau a rennir neu werslyfrau yn y dosbarth	Defnydd o destunau neu werslyfrau yn y dosbarth *Mae angen ystyried sut caiff y deunyddiau eu defnyddio'n ddiogel gan ddysgwyr yn unol â chanllawiau gweithredu*	Llyfr ar-lein neu adnodd amlgyfrwng wedi ei wneud gan yr athro neu o ystod o safleoedd	Defnydd o destunau neu werslyfrau gartref *Mae angen ystyried tegwch mynediad at lyfrau gwaith ar gyfer pob dysgwr*
Defnyddio llyfrau gwaith yn y dosbarth	Defnyddio llyfrau gwaith yn y dosbarth *Mae angen ystyried sut caiff y deunyddiau eu defnyddio'n ddiogel gan ddysgwyr yn unol â chanllawiau gweithredu*	Gofod ar-lein neu wefan ar gyfer adeiladu sgiliau	Defnyddio llyfrau gwaith gartref *Mae angen ystyried tegwch mynediad at lyfrau gwaith ar gyfer pob dysgwr*
Cyfarfod, rhannu a thrafod dysgu – adborth llafar	Cyfarfod, rhannu a thrafod dysgu – adborth llafar. Gall fod yn adborth ar waith a gwblhawyd yn y dosbarth neu gartref. *Mae angen cadw at ymbellhau cymdeithasol ond mae'n cynnig cyfle go iawn am ddeialog o ansawdd gyda grwpiau bach o ddysgwyr neu unigolion*	Adborth llafar drwy recordiadau llais/ fideo ar y gwaith a gyflwynwyd	Adborth llafar gan rieni/gofalwyr *Mae angen ystyried a yw rhieni ar gael ac yn barod i wneud hyn ynghyd â'r amser a'r arbenigedd angenrheidiol.*
Yr athro'n marcio fel adborth ysgrifenedig ar waith	Yr athro'n marcio fel adborth ysgrifenedig ar waith *Mae angen cadw at ymbellhau cymdeithasol*	Arolygon ar-lein i wirio dealltwriaeth. Profion ar-lein neu gwis rhyngweithiol i wirio dealltwriaeth.	Cyfle i fyfyrio ar unrhyw sylwadau a dderbyniwyd gan athro ac i ymateb iddynt.

Hunan asesu gwaith	Hunan asesu gwaith *Mae angen ystyried a yw hyn yn gwneud y defnydd gorau o amser dosbarth cyfyngedig y dysgwyr.*	Hunan asesu ar-lein mewn gofod dysgu gan ddefnyddio sylwadau neu ddull sgorio.	Hunan asesu oddi ar-lein gan ddefnyddio meini prawf a osodwyd *Angen ystyried sut caiff ei rannu â'r athro er mwyn cwblhau'r cylch adborth*
Asesu cymheiriaid	Asesu cymheiriaid *Mae'n fwy heriol cynnal canllawiau gweithredu ar rannu adnoddau ac ymbellhau cymdeithasol ond gellir ei gwblhau ar lafar*	Defnyddio gofod ar-lein ar gyfer asesu cymheiriaid ac adborth *Angen ystyried sut caiff dysgwyr eu cefnogi i wneud sylwadau perthnasol ac mae angen ei fonitro hefyd.*	Mae'n fwy heriol dod o hyd i ddatrysiadau oddi ar-lein o ran sut y gellir gwneud hyn yn ystyrlon
Adeiladu perthnasoedd a synnwyr o gymuned	Adeiladu perthnasoedd a synnwyr o gymuned wrth gadw at fesurau ymbellhau cymdeithasol. *Mae angen rhoi ystyriaeth i les dysgwyr gan fod cadw at ymbellhau cymdeithasol wedi bod yn her sylweddol i lawer o ddysgwyr ac mae hyn yn cynnig cyfle.*	Blogio a thrafodaethau ar-lein Presenoldeb athro/ysgol gweladwy ar-lein Cyfrifon cyfryngau dosbarth Cystadleuthau tîm Gwasanaethau ar fideo	Cyfleoedd i weithio'n annibynnol ar rywbeth sy'n cefnogi nod grŵp neu lle gallai'r profiad fod yn fuddiol *Mae angen cyfathrebu clir â rhieni a gofalwyr ynglŷn â sut mae'r ysgol yn gweithio i gefnogi hyn.*
Ymgysylltu â dysgwyr a'u hysgogi	Cyfleoedd cyswllt rheolaidd mewn amgylchedd diogel a chefnogol gan ddarparu adborth a deialog am ddysgu	Cyfleoedd cyswllt rheolaidd mewn amgylchedd diogel a chefnogol gan ddarparu adborth a deialog am ddysgu	Ymgysylltiad dysgwyr â rhieni/gofalwyr *Mae angen ystyried a yw rhieni ar gael ac yn barod i wneud hyn ynghyd â'r amser a'r arbenigedd angenrheidiol.*

Atodiad 2 – Manteision ac anfanteision dulliau dysgu o bell

Mae dulliau dysgu o bell yn dod â manteision ac anfanteision, yn cynnwys y canlynol:

		Profiad dysgu o bell		
	Addysgu wyneb yn wyneb	**Dysgu cydamserol**	**Dysgu anghydamserol**	**Gwaith/tasgau dysgu o bell**
Manteision	Rhyngweithio wyneb yn wyneb ag athrawon Rhyngweithio wyneb yn wyneb â chymheiriaid Mynediad at yr athro fel yr 'arbenigwr' Cyswllt cymdeithasol Mae'n haws i athrawon arwain camau cyntaf y dysgu a chynnig cyfarwyddiadau mwy uniongyrchol Mae'n haws i athrawon wirio dealltwriaeth Mae'n haws i athrawon fesur cynnydd ac ymgysylltiad dysgwyr unigol Mynediad at amrywiaeth o adnoddau e.e. gwerslyfrau a llyfrau darllen, offerynnau cerdd, labordai, offer arbenigol megis cymhorthion cyfathrebu Athrawon yn gallu ymateb 'yn y foment' i ddysgu'r disgyblion a chynnig cefnogaeth	Gall gynnig cyfleoedd ar gyfer rhyngweithio â chymheiriaid Mynediad at yr athro fel yr 'arbenigwr' Athrawon yn gallu ymateb i gwestiynau disgyblion a rhoi cefnogaeth Gallai mwy o ddisgyblion fod yn bresennol na gydag addysgu wyneb yn wyneb Gallai mwy o staff fod ar gael i gynllunio a darparu hyn	Gellir ei gynnal ar gyflymder y disgybl Gall disgyblion ailymweld â gwaith nad ydynt yn ei ddeall Gall disgyblion ddatblygu sgiliau dysgu annibynnol Gallai mwy o staff fod ar gael i gynllunio a darparu hyn	Gall disgyblion fod yn fwy hyblyg o ran sut a pryd maen nhw'n dysgu Gall atgyfnerthu dysgu yn yr ysgol mewn modd gwerthfawr Gall cefnogaeth gan rieni/gofalwyr fod yn ddefnyddiol a gwerthfawr Cyfle i ddisgyblion ddatblygu sgiliau dysgu annibynnol pwysig a addysgwyd iddynt yn yr ysgol Cyfle i ddisgyblion a staff ddatblygu sgiliau mewn ffordd newydd o weithio a dysgu, gan ddefnyddio llwyfannau digidol Cyfle i ddatblygu model o gwricwlwm sy'n fwy creadigol a llai rhagnodol

Anfanteision	Dim ond lleiafrif o ddisgyblion fydd yn bresennol ar unrhyw adeg Ni fydd amser disgyblion yn yr ysgol yr un fath â'r hyn maent wedi arfer ag ef Dim ond amser cyfyngedig fydd gan y disgyblion yn yr ysgol Efallai na fydd yr holl staff yn gallu mynychu'r ysgol. Mewn ysgolion uwchradd gall cynllunio'r sylw a roddir i bynciau fod yn broblem Yr her o lanhau adnoddau ac offer pan gânt eu defnyddio gan ddefnyddwyr lluosog Fe fydd cyfyngiadau ar y graddau y gall disgyblion ryngweithio a chydweithio oherwydd y trefniadau ymbellhau angenrheidiol.	Bydd gormod o ddisgyblion yn cyfyngu ar y rhyngweithio Gall disgyblion ei chael hi'n anoddach i gymryd rhan mewn trafodaethau Gallai rheoli sesiynau ac ymddygiad fod yn fwy anodd	Nid yw athrawon yn gallu asesu'r dysgu a chynnig adborth ar unwaith Caiff agweddau o addysgu wyneb yn wyneb o ansawdd da, megis cwestiynu, eu colli	Mae'n anodd i athrawon fesur cynnydd yr holl ddysgwyr a chynnig cefnogaeth amserol Mae'n anodd mynd i'r afael â phroblemau o ran diffyg ymgysylltu â'r gwaith ac amharodrwydd i weithio Problemau â mynediad at offer a chysylltedd digidol Amrywiaeth eang yn natur ac ansawdd y gefnogaeth gan rieni/gofalwyr gyda gwaith ysgol Llawer o athrawon â diffyg profiad o ran addysgu o bell Mae gallu athrawon i ddefnyddio llwyfannau digidol a darparu dysgu ar-lein yn amrywio'n fawr Llai o ryngweithio cymdeithasol, all fod yn bwysig i gefnogi dysgu Diogelwch ar-lein Disgyblion yn treulio gormod o amser o flaen sgrin
Ystyriaethau wrth ddylunio dysgu cyfunol	• Cynnal archwiliad o fynediad staff a disgyblion at galedwedd a meddalwedd a'u gallu i'w defnyddio. • Cynnal archwiliad o sgiliau staff wrth ddatblygu a darparu dysgu cyfunol • Cynnal archwiliad o sgiliau dysgu annibynnol disgyblion er mwyn eu cefnogi i gymryd rhan yn effeithiol mewn dysgu o bell • Darparu cefnogaeth i staff wrth ddatblygu sgiliau dysgu annibynnol disgyblion • Sicrhau bod staff yn cael eu cefnogi i wella eu gwybodaeth am dechnegau dysgu o bell a dysgu cyfunol ac wrth ddefnyddio llwyfannau dysgu digidol. • Sicrhau bod gan yr holl ddisgyblion a staff fynediad at yr offer a'r adnoddau sydd eu hangen • Gwneud defnydd o systemau ar-lein, megis Hwb, i rannu gwaith a chefnogi dulliau cyfunol • Rhoi arweiniad a chefnogaeth glir i rieni/gofalwyr ar ystyr dull dysgu cyfunol a sut y gallant helpu gartref • Sicrhau bod yr agweddau ymarferol, er enghraifft pynciau megis DT, cerdd a gwyddoniaeth, yn cael eu cynllunio yn y ddarpariaeth ysgol • Ystyried sut y gall staff cefnogol a gweithwyr ieuenctid gefnogi ymgysylltiad disgyblion • Casglu adborth gan ddisgyblion a rhieni a'i ddefnyddio i lywio cynllunio, addasu neu newid y ddarpariaeth • Rhoi sylw dyledus i ganllawiau'r llywodraeth ar ffrydio byw			

Atodiad 3 – Darllen pellach a myfyrio

- Adroddiad dysgu o bell LIC:
  https://hwb.gov.wales/distance-learning/

- EEF Dysgu o Bell Asesiad Tystiolaeth Cyflym:
  https://educationendowmentfoundation.org.uk/evidence-summaries/evidence-reviews/distance-learning-rapid-evidence-assessment/

- Blog ar ddysgu o bell:
  https://blogbjmock.wordpress.com/2020/06/11/see-it-from-their-perspective/

- Erthygl ar ddysgu o bell:
  https://corwin-connect.com/2020/04/visible-learning-effect-sizes-when-schools-are-closed-what-matters-and-what-does-not/

- EEF Y bwlch cyrhaeddiad:
  https://educationendowmentfoundation.org.uk/public/files/EEF_(2020)_-_Impact_of_School_Closures_on_the_Attainment_Gap.pdf

- Dysgu o bell:
  https://educationendowmentfoundation.org.uk/public/files/Publications/Covid-19_Resources/Remote_learning_evidence_review/Remote_Learning_Rapid_Evidence_Assessment.pdf

- OECD:
  https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=133_133390-1rtuknc0hi&title=Schooling-disrupted-schooling-rethought-How-the-Covid-19-pandemic-is-changing-education

- UNESCO:
  https://unesdoc.unesco.org/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_03f2b76b-8263-4c20-8e5f-89a3f14027da?_=373322eng.pdf&to=17&from=1#pdfjs.action=download

- UNICEF:
  https://www.unicef.org/documents/framework-reopening-schools

- Gwefan dysgu cyfunol:
  https://www.blendedlearning.org/

- Mathau o ddysgu cyfunol:
  https://elearningindustry.com/6-blended-learning-models-blended-learning-successful-students

- Gwahanol fodelau o ddysgu cyfunol: https://www.teachthought.com/learning/12-types-of-blended-learning/

- Dysgu cyfunol yn gyffredinol*:*
  https://www.bbc.co.uk/news/uk-scotland-52412171

- Erthygl gan y BBC ar ddysgu cyfunol yn yr Alban:
  https://www.forbes.com/sites/enriquedans/2020/04/13/the-coronavirus-pandemic-has-unleashed-a-revolution-in-education-from-now-on-blended-learning-will-be-the-benchmark/#56594e62536f

- Y rhesymeg y tu ôl i ddysgu cyfunol:
  https://www.education.vic.gov.au/documents/about/research/blendedlearning.pdf

- Diffiniadau eglur o Ddysgu Cyfunol ac astudiaethau achos diddorol o Seland Newydd yn cynnwys cydweithio a rhannu:
  https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-019-00375-5

- Dysgu gwrthdro (gallai fod yn ddull defnyddiol ar gyfer dysgu cyfunol):
  https://www.tes.com/news/pedagogy-focus-flipped-learning
  http://rtalbert.org/re-thinking-blooms-taxonomy-for-flipped-learning-design/
  https://www.onlineuniversities.com/blog/2012/06/flipping-expanding-blooms-taxonomy/
  https://www.theguardian.com/teacher-network/teacher-blog/2014/mar/30/flipped-learning-benefits-challenges-best-practice-live-chat
  https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00313831.2016.1258662

- Cwrs Y Brifysgol Agored: *Take your teaching online*:
  https://www.open.edu/openlearn/education-development/education/take-your-teaching-online/content-section-overview?active-tab=content-tab

- *The Learning Partnership 'Back to School'*:
  https://bb-live-bucket.s3.eu-west-2.amazonaws.com/resourceFiles/9121592210926.pdf

- *ResearchEd Home*, fideos:
  https://www.youtube.com/channel/UC3uPEgDH3pAhQe06533Zebw/videos

- Trosolwg datblygiad plant:
  https://www.firstdiscoverers.co.uk/the-science-of-childcare-5-senses-to-stimulate/
- *Great Teaching toolkit*:
  https://www.greatteaching.com

- *Teachers vs tech*:
  https://www.amazon.co.uk/Teachers-Tech-case-tech-revolution/dp/1382004125

- Llyfr: Blended Learning in Action: A Practical Guide Toward Sustainable Change, Caitlin Rice Tucker
- Llyfr: Rosenshein's Principles in Action, Tom Sherrington
- Llyfr: Understanding how we learn, Yana Weinstein